

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра менеджменту

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА» Галузь знань - D «Бізнес, адміністрування та право» Спеціальність - D3 «Менеджмент» Освітня програма - «Менеджмент»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	3
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Коваль Надія Володимирівна Посада: доцент кафедри менеджменту Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 69 ауд. (кафедра менеджменту). E-mail: nadiia.koval@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій
Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Управління потенціалом підприємства» належить до дисциплін циклу професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент». У результаті вивчення цього курсу студент повинен: знати новітні підходи до управління формуванням, розвитком, конкурентоспроможністю потенціалу підприємства, результативністю його використання за сучасними соціально-економічними критеріями; вміти діагностувати та оцінювати потенціал підприємства в умовах ринкової економіки; обґрунтовувати і використовувати механізми запобігання кризі й антикризового управління суб'єктами господарювання.

Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Управління потенціалом підприємства» базується на знаннях таких дисциплін як «Менеджмент», «Операційний менеджмент», «Логістика», «Менеджмент персоналу», «Стратегічний менеджмент», «Економіка підприємства», «Аналіз господарської діяльності», «Методи обробки інформації та прогнозування», «Менеджмент організацій», «Програмне забезпечення та інформаційні системи в менеджменті», «Стратегічний аналіз», які вивчалися здобувачами на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування системи теоретичних і прикладних знань про методи та процеси управління формуванням, функціонуванням і розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи.
Формат дисципліни	Для <i>денної</i> форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання. Для <i>заочної</i> форми навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань і проміжного контролю знань. Формат викладання дисципліни є змішаним: він передбачає поєднання самостійного вивчення навчального матеріалу з елементами дистанційної взаємодії викладача та студента у період сесії.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності D3 Менеджмент	Вивчення дисципліни «Управління потенціалом підприємства» має забезпечити набуття здобувачами вищої освіти наступних загальних та спеціальних компетентностей: ЗК03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК04. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. СК01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів. СК04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації. СК07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість. СК09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію. СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Очікувані результати навчання	ПРН01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН03. Проектувати ефективні системи управління організаціями. ПРН06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом). ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Економічна природа управління потенціалом підприємства</i> Тема 1.1. Потенціал підприємства (ПП): сутність, структура, видова класифікація. Системи та види управління ПП. Тема 1.2. Основи управління формуванням і розвитком ПП. Оптимізація структури ПП. Тема 1.3. Парадигма управління ПП за вартісними критеріями. Тема 1.4. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими системами. Тема 1.5. Управління матеріально-технічним ПП. Тема 1.6. Система управління використанням і формуванням трудового потенціалу. <i>Змістовий модуль 2. Особливості управління потенціалом підприємства в сучасних умовах</i> Тема 2.1. Управління потенціалом конкурентоспроможності підприємства. Тема 2.2. Система антикризового управління ПП. Механізми та інструменти протидії кризовим процесам. Тема 2.3. Управління результативністю використання ПП. Тема 2.4. Проектування систем управління ПП. Тема 2.5. Особливості інноваційного відтворення ПП. Тема 2.6. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління ПП.
Методи навчання	У процесі вивчення дисципліни «Управління потенціалом підприємства» застосовуються як традиційні, так і інноваційні освітні технології. Під час лекційного курсу застосовуються презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з аналізом нормативно-правових актів, що регулюють діяльність підприємств (організацій), виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в мінігрупах. Для аналізу використовується реальна документація підприємств та організацій. При виконанні самостійної роботи та ІНДЗ використовується дослідницький метод та його прийоми: доказу, аргументації, систематизації, узагальнення, визначення причин недовідків, аналіз підсумків роботи, коригування дій для досягнення мети. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел літератури;

	інформації з інтернет-сайтів за відповідними темами, посилання на які розміщено в системі Moodle.																																								
Форми контролю	Поточний контроль з дисципліни «Управління потенціалом підприємства» включає тематичне оцінювання та модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмета, самостійні, практичні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіка виконання завдання. Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи або комп'ютерного тестування. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання самостійної роботи, ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.																																								
Засоби та критерії оцінювання результатів навчання	Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять. Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові завдання, аналіз кейсів, командні проєкти, зроблені доповіді, презентації, есе, критичні огляди наукових публікацій, активність під час дискусій. Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота або стандартизовані комп'ютерні тести. Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти <table><tr><td>Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю</td><td>Практичні заняття</td><td>Самостійна робота</td><td>Модульний контроль</td><td>Підсумковий контроль</td><td>Загальний бал</td></tr><tr><td>Залік</td><td>30</td><td>30</td><td>40</td><td>-</td><td>100</td></tr></table> Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="5">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td>Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td><td rowspan="3">Задовільно</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>1–34</td><td>F</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td></tr></table>	Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал	Залік	30	30	40	-	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал																																				
Залік	30	30	40	-	100																																				
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																							
		іспит	залік																																						
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																						
82–89	B	Добре																																							
75–81	C	Задовільно																																							
64–74	D																																								
60–63	E																																								
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																							
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																							

Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_academ_dobroch_2024.pdf Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.
Рекомендовані джерела інформації	Базова література 1. Управління потенціалом підприємства : навч. посібник / укладач Н. В. Коваль. Біла Церква, 2018. 375 с. 2. Кузнєцова Т. В., Красовська Ю. В., Подлевська О. М. Управління потенціалом підприємства : навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 196 с. 3. Березін О. В., Дуда С. Т., Міценко Н. Г. Управління потенціалом підприємства: навч. посібник. Львів: Магнолія-2006, 2024. 308 с. Додаткова література 4. Коваль Н. В. Вплив агресії російської федерації на потенціал трудових ресурсів України. <i>Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку, підприємництва та торгівлі, менеджменту, публічного управління в Україні та світі:</i> матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 26 жовтня 2023 р., м. Біла Церква. Біла Церква: БНАУ, 2023. С. 57-62. 5. Коваль Н. В. Міграційні процеси в сільській місцевості України: вплив на потенціал трудових ресурсів. <i>Продовольча безпека України в умовах війни і післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри.</i> Міжнародний форум = Food security of Ukraine in the conditions of the war and post-war recovery: global and national dimensions. International forum : доповіді учасників міжн. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 30-31 травня 2024 р.) / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2024. С. 184-188. DOI: https://doi.org/10.31521/978-617-7149-78-0-58 6. Коваль Н. В. Аналіз та оцінювання потенціалу трудових ресурсів в системі інформаційного забезпечення стратегічного управління розвитком регіону. <i>Фінансові інструменти регіонального розвитку :</i> матеріали X всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з нагоди 30-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту 24 жовтня 2024 р. Житомир : Поліський національний університет, 2024. 264 с. С. 48-51.

7. Коваль Н. В., Тарасенко Д. А. Удосконалення управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства в умовах війни та повоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-23>

Адреси сайтів в INTERNET

8. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського НАН України: <http://www.nbuv.gov.ua>

9. Економіка України:

<https://nasu-periodicals.org.ua/index.php/economyukr>

10. Економіка та управління АПК: <https://econommeneg.btsau.edu.ua/>

11. Репозитарій Білоцерківського НАУ: <http://rep.btsau.edu.ua>